

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR NORDÖSTRA SKÅNES FÅGELKLUBB 2003

Styrelsen har under året bestått av följande personer

Nils Waldemarsson	ordförande
Mona Wall	vice ordförande
Thomas Lindblad	sekreterare
Ulf Jungbeck	kassör
Hans Cronert	
Greger Flyckt	
Anette Strand	

Revisorer

Monica Jönsson	ordinarie
Olle Månsson	ordinarie
Ole Malmberg	suppleant
Kjell-Arne Olsson	suppleant

Valberedning

Åke Svensson	sammankallande
Sven Birkedal	
Göran Flyckt	

Kommittéer, fonder, representanter etc.

IT-kommitté

Thomas Lindblad	sammankallande
Lennart Ströby	webbmaster
Sven Birkedal	
Niklas Jeppsson	

Fågelstationskommitté (NHF)

Greger Flyckt	sammankallande
Niklas Jeppsson	
Patrik Olofsson	

Programkommitté

Evert Valfridsson	sammankallande
Ulla-Maj Nilsson	
Henrik Ramstedt	
Ingrid Svensson	

Lokala rapportkommittén (lrk) i NSF

Åke Svensson	sammankallande
Henrik Ramstedt	rapportmottagare
Hans Cronert	
Göran Flyckt	
Ulf Jungbeck	
Ingrid Laike	
Thomas Lindblad	
Patrik Olofsson	
Erik Schönbeck	
Johan Waldemarsson	
Nils Waldemarsson	
Bertil Åhsberg	

SPOVEN-redaktionen

Annika Waldemarsson	sammank.
Hans Cronert	ansv. utgivare
Niklas Jeppsson	
Per Nettelblad	
Lennart Ströby	

Erik Schönbecks stipendiefond styrelsen

Samrådsgruppen för naturvård i Kristianstads Vattenrike

Nils Waldemarsson
Thomas Lindblad

Projekt Stork

Greger Flyckt
Åke Svensson

Trangruppen i Kristianstads Vattenrike

Thomas Lindblad
Patrik Olofsson

Projekt Berguv Skåne

Thomas Lindblad

Skogliga samrådsgruppen i Kristianstad
Ulf Jungbeck

Bromölla naturvårdsråd
Nils Waldemarsson

**Kommunornitologer i Skånska Fågel-
nätet**
Nils Waldemarsson Bromölla
Åke Svensson Kristianstad

Skånes Ornitologiska Förenings (SkOF):
Styrelse
Nils Waldemarsson
Forsknings & fågelskyddskommitté
Greger Flyckt
Patrik Olofsson
Nils Waldemarsson
Regionala rapportkommitté (rrk)
Greger Flyckt
Tärngrupp
Nils Waldemarsson

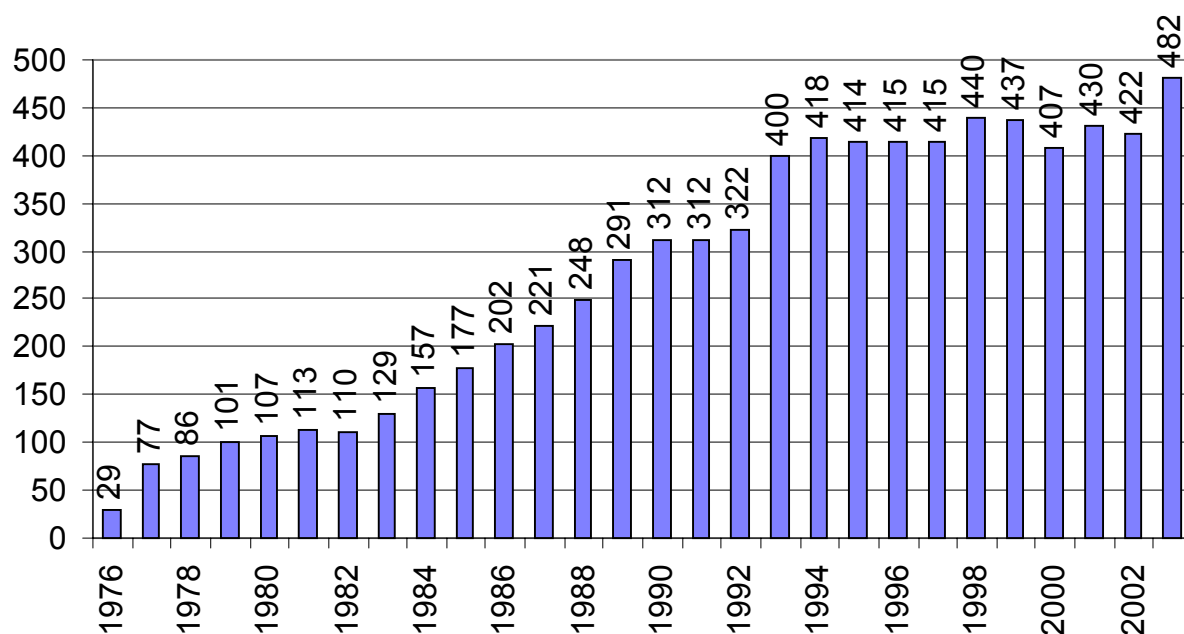

Fig 1. Medlemsutveckling i Nordöstra Skånes Fågelklubb 1976-2003

Medlemsantal och medlemsavgift

Under 2003 var antalet medlemmar 482, en ökning med hela 60 från föregående år (se Fig 1). Det är ett nytt rekord i klubbens historia! Tidigare högsta notering var 440 medlemmar 1998. Av dessa var 337 fullbetalande (en ökning med 46), 15 ej betalande (utbytes-

prenumerationer), 38 ungdomar (en glädjande ökning med 7) och resterande 92 var familjemedlemmar.

Årsavgiften 2003 var 100 kr för fullbetalande, 20 kr för ungdomar och 20 kr för familjemedlemmar.

Sammanträden, möten och studieverksamhet.

Efter årsmötet 10/2 2003 visade Åke Svensson bilder och berättade om sin resa till Happy Island och Beidahe, Kina. *Styrelsen* har haft sammanträde vid sju tillfällen under verksamhetsåret (9/3, 27/4, 9/6, 17/8, 19/10 och 30/11 2003 samt 1/2 2004).

Därutöver har tre *medlemsmöten* med föredrag, bildvisningar m.m. anordnats: Årets skörd 10/3, Södra Afrika (Anette Strand) 1/10 och Atlasupptakt 24/11.

Tre inneträffar har anordnats i samarbete med SkOF (*SkOF-kvällar*): Löv-sångare (Staffan Bensch) 27/1, Året som gick (Jens Bruun) 24/2 samt Fågelskydd (Lars Lindell) 15/12. En föreläsning av Thomas Alerstam på Tollarps bibliotek (föreläsningssällskapet) 14/11 samt en filmvisning om tranor (Ingemar Lind/Naturskyddsföreningen) 25/11 drog många deltagare från fågelklubben.

Under våren 2003 anordnades en *studiecirkel för nybörjare* i Tollarp med 13 deltagare (Evert Valfridsson, 2/2-10/6) och en *sångarcirkel* (Ulf Jungbeck, Nils Waldemarsson och Gösta Peper, start 4/2-7/6) med 32 deltagare. Ännu en nybörjarcirkel med 15 deltagare startade 24/8 (Evert) och fortsätter in på 2004. En *pensionärscirkel* med 26 deltagare (samtliga är nya medlemmar!) arrangerades i Åhus under hösten (Ulf Jungbeck och Nils Waldemarsson). Grupperna har haft ett flertal egna innemöten och exkursioner utöver klubbens ordinarie programverksamhet.

Exkursioner

På klubbexkursionerna träffas medlemmarna och lär känna varandra under fältmässiga förhållanden.

Man bekantar sig med olika fågel-lokaler, hemtraktens såväl som mera avlägsna resmål, och övar upp sina fältkunskaper under erfaren ledning.

Under 2003 arrangerades inte mindre än 28 exkursioner (klubbrekord?!). Av dessa gick 19 till *fågellokalerna inom vårt eget verksamhetsområde*: Hamninventering 25/1, Vannebergaholmen 29/3, Fjällmossen 13/4, Axeltorpsviken 24/4, Karpalunds dammar 8/5, Håslövs ängar (Fågelskådningens dag) 11/5, Åby ängar 15/5, Artrally Kristianstadstrakten 25/5, Ekenabben o Hammarsjön 9/6, Nattskärror 12/6, Hercules-tornet 24/6, Egeside 28/6, Äspet 24/7, Landön o Fårabäck 3/8, Klackabacken 7/9, Juleboda 27/9, Vattenriket 18/10, Råbelövssjön och Oppmannasjön 29/11 och Linnérundan 26/12 (tills m Naturskyddsföreningen).

Fem exkursioner gick till *andra delar av Skåne*: Hanaskogs ängar 2/2, Fyledalen 1/3, Ravlunda skjutfält 17/5, Skanörs ljunger (Bivråkens dag) 31/8 samt en Vindexkursion 1/11.

Två *längre turer* anordnades: Stora Karlsö (Gotland) 29/5-1/6 och Öland 10-12/10. En planerad exkursion till Lindö i Blekinge 5/4 fick ställas in pga storm. Även en planerad *utlandsresa* till Saltholm 23/8 fick avbokas på grund av storm och inställd båtförbindelse.

Våra exkursioner 2003 samlade som regel mellan tio och trettio deltagare. Vid ett flertal tillfällen har vi dessutom

ställt upp som värdar/guider åt tillresta fågelklubbar inom vårt eget verksamhetsområde.

Inventeringar, räkningar m.m.

Fågelklubben genomför årligen ett antal inventeringar och räkningar i egen regi. Vi deltar självklart också i inventeringar och övervakning som arrangerats av andra.

Följande verksamheter genomfördes under 2003:

- Örnräkning 4/1.
- Gåsräkning i mitten av varje månad jan-april och sept-dec.
- And- och sjöfågelräkning i mitten av januari.
- Hamninventering 25/1.
- Riksinventering av backsvala (Göran Flyckt).
- Inventering av häckande strandängsfåglar i Vattenriket (samarangemang m Länsstyrelsen i Skåne & Kristianstads kommun). Klubben var inventeringsansvarig för 9 delområden.
- Inventering av häckande kungsörnar.
- Inventering av vårrastande tranor.
- Inventering av ängshök.
- Inventering av häckande tärnor.
- Inventering av berguv.
- Inventering av kungsfiskare, försärla och strömstare i Vramsån.
- Genomfört World Birdwatch Day 4/10 som en aktivitet för klubbens funktionärer.

Vi har ett löpande samarbete med danska naturvårdare och med våra vänner i LOB/Saldus (Lettland). Regionalt var klubben behjälplig vid SkOF: s årsmöte på Furuboda 15/3. På lokal nivå var flera av våra klubbmedlem-

mar engagerade i KriX, en tävling mellan skånska kommuner där hela 241 fågelarter rapporterades från Kristianstad under året!

Fågelskydd, skrivelser, publikationer och andra aktiviteter

Genom skrivelser, möten och personliga kontakter har klubben under 2003 agerat i följande frågor:

- Medverkat till att buskröjning genomförts och stängselpassager rustats upp i anslutning till Sveriges Ornitologiska Förenings ägda och av fågelklubben förvaltade strandängsområde vid Pulken.
- Verkat för att spången till Äspetornet nätats av kommunens naturvårdsskötselorganisation för att undvika halkolyckor.
- För 16: e året i rad arrangerat Fågelskådningens dag för allmänheten på Håslövs ängar (11/5, 250 besökare). De senaste åren har vi även guidat vid Kanalhuset samma dag.
- Tillsammans med Projekt Berguv Skåne satt upp en konstgjord bobale åt ett frihäckande uvpår i vårt område.
- Tillsammans med Kristianstads Naturskola uppfört en holk åt pilgrimsfalken på Vattentornet.
- Deltagit i SkOF: s förberedelser inför Skånsk Fågelatlas II, tillsatt en lokal Atlasgrupp för Kristianstads och Bromölla kommuner och i samarbete med SkOF initierat inventeringsstart våren 2004.
- Verkat för förbättrad skyltning vid Fjällmossen.
- Deltagit i förvaltningsgruppen för grågås.
- Deltagit i Kommunornitologmötet 8/2 och förberett för riksinventering av häger 2004.

- Varit representerade i Bromölla naturvårdsråd.
- Haft en representant på Skånska Jägarsällskapets årsmöte i Kristianstad 22 mars.
- Verkat för en (ur storlomssynpunkt) bättre vattenreglering i Immeln.
- Samarbetat med SkOF och SkNF i Storkprojektet.
- Löpande uppdaterat och förbättrat fågelklubbens hemsidor.
- Sammanställt årsrapporten för 2002.
- Fågelklubben har mottagit en donation från vår nestor, Erik Schönbeck. Vi har samtidigt konsoliderat Erik Schönbecks stipendiefond. Klubben lämnade sina kondoleanser vid Eriks bortgång. Greger Flyckt förvaltar Eriks ornitologiska kvarlåtenskap.
- Deltagit i Vattenrikets Trangrupp och genomfört löpande tranräkningar under vårrastningen.
- Deltagit i Vattenrikets samrådsgrupp för naturvård och ställt oss bakom det nya Handlingsprogrammet för Naturvård i Kristianstads Vattenrike 2004-2006.
- Ställt oss positiva till Länsstyrelsens föreslagna utvidgning av Natura 2000-områdena i Vattenriket.
- Förberett en kustinventering i Landöskärgården 2004 (i samråd med Länsstyrelsen och SkOF).
- Deltagit i SkOF:s råkseminarium.
- Fått en representant i SOF:s styrelse (Anette Strand).
- Yttrat oss om den planerade ombyggnaden av järnvägsbron över Helge å (V grenen).
- Samrått med Banverket om elektrifiering av järnvägen Kristianstad-Karlskrona.
- Haft samråd med Kristianstads kommun om den planerade utbyggnaden av Araslövs golfbana.
- Avgivit yttrande till Bromölla kommun om (den bristande) hävden av Gruarna, om två vindkraftverksärenden och om skötseln av Åsen-tippen.
- Ordnat ledare åt scouternas i Vä gökotta.
- Haft representanter på Klingheims vildmarksdag.
- Samrått med SkOF och Länsstyrelsen om revidering av IBA-listan och SPA-listan.
- Inom ramen för projekt Vramsån i Kristianstads Vattenrike skapat konstgjorda bobrinkar åt kungsfiskare i Vramsån samt bevakat tidigare uppsatta holkar.
- Beställt nya klubbmärken i tyg.
- Varit representerade vid Mötesplats Naturvård Skåne i Hässleholm 22/5.
- Haft samråd med Länsstyrelsen om det östskånska fältpiplärkebeståndet.
- Följt vissa fågelarters häckning (och fågeldöd!) på skärgårdskusten.
- I skrivelse till Länsstyrelsen påpekat behovet av bättre utmärkning (i vattenområdet) av reservatsbestämmelserna och övervakning av det strandnära fisket vid Äspet.
- Tackat nej till förfrågan att dela lokal i Gälltofta med Projekt Berguv Skåne.
- Fortsatt kontakterna med vänföreningen LOB i Saldus (Lettland), undersökt möjligheterna till SOF-bidrag för det framtida utbytet, deltagit i Lettlandsmöte i Ängelholm 4/10 och haft ett planeringsmöte i Kristianstad 2/12.
- Samrått med Nedre Helgeåns Fågelstation om lämpliga framtida arbetsformer.

- Tagit del av SOF:s Handlingsprogram för Fågelskydd.
- Lämnat fågelskyddssynpunkter till kommunen på utvecklingen av fastigheterna Håstad 74:1 och 74:4 (utfyllnad och hamnbyggnad).
- Tillsatt en arbetsgrupp för att föreslå/planera viktiga skötselinsatser vid Äspet.
- Ställt upp med guider vid Åhus kustvandring 30/8.
- Fågelklubben har blivit medlem i Svenska Tranarbetsgruppen (SOF).
- Planerat en Atlascirkel och en Holkspikarcirkel inför 2004.
- Planerat en ny aktivitet för allmänheten 2004, Örnens dag.
- Utbildat klubbens funktionärer i rapportsystemet Svalan.
- Fågelklubben har utsett en representant i den nybildade Ivösjökommittén.
- Lämnat ett remissvar om det utvidgade naturreservatet Forsakar samt ett yttrande över planerad reservatsbildning på Balsberget.
- Klubben har föreslagit Kristianstads och Bromölla kommuner sportlovsaktiviteter i vecka 8, 2004.
- Lämnat synpunkter på placering och utförande av ett gömsle vid Karpalunds dammar.
- Deltagit i Skånskt Fågelskyddsmöte i Skånes djurpark 14/11.
- Styrelsen har beslut att tilldela Evert Valfridsson Nordöstra Skånes Fågelklubbs årliga pris för 2003. Motiveringen lyder: Evert har med sin rika initiativförmåga och outtröttliga energi utvecklat och vitaliserat fågelklubbens programverksamhet, till stor glädje både för medlemmarna och allmänheten!

Nedre Helgeåns Fågelstation (NHF)

Under året har fågelstationen deltagit i följande *projekt*:

- Projekt Svarttärna fortsatte under året med inventering, uppföljning av häckningsresultat samt häckningsbefrämjande åtgärder.
- Tillsammans med Nils Waldemarsson inventerat och följt upp de kustlevande tärnorna samt räkning och ringmärkning av arter som silltrut och storskarv.
- Artvaktare för gulhämpling och ängshök.
- På uppdrag av projekt Vramsån i Kristianstads Vattenrike inventerades häckande strömstarar och kungsfiskare i Vramsån. Nya kungsfiskarbrinkar färdigställdes.
- Ringmärkning och transport av duvhökar från Trolle Ljungby, Wrangelsberg och Wanås.

Ringmärkning

Under året har 830 fåglar försetts med ring. Under försommaren ringmärktes hela 519 boungar i holkar, främst runt Bökestad (svartvit flugsnappare 118, svartmes 62, blåmes 101 och talgoxe 230). Under skärgårdsinventeringar märktes 12 skrântärnor och 59 storskarvar vilket är många fler än tidigare. Rovfågelmärkningen på godsen gav en hel del, bl.a. duvhök 97, ormvråk 20 och kungsörn 2.

I återfyndsfloden måste nämnas Sveriges äldsta ringmärkta sävsångare. Den ringmärktes i juli 1995 i Hammarsjön av oss och kontrollerades 8 år senare i Ungern på sydsträck i september.

Publicering av verksamhetsresultat

Följande meddelanden från fågelstationen har publicerats under året:

- Nr. 29 Jeppsson, N. 2003. Törnskatestudier i Nordöstra Skåne 2000-2002. SPOVEN 27:5-9
- Nr. 30 Jeppsson, N. och Olofsson, P. 2003. Fågelskyddsarbete i Vramsån 2001 – 2003. Anser 42:209-216.

Föreningstidskriften SPOVEN

SPOVEN ges ut av Nordöstra Skånes Fågelklubb. Tidskriften är klubbens redskap för att kommunicera med alla medlemmar.

Under året har SPOVEN utkommit med fyra nummer, sammanlagt 152 sidor. Alla fullbetalande medlemmar och ungdomsmedlemmar får tidskriften utan extra kostnad. Valda delar av tidskriftens innehåll finns att läsa på fågelklubbens hemsida efter utgivning. Vi använder även hemsidan för att informera om klubbens verksamhet. Där presenterar vi kontinuerligt våra aktiviteter. Lennart Ströby är den i redaktionen som har ansvar för webbarbetet. För övrigt är det IT-kommittén som ansvarar för hemsidan. Hemsidan har haft många besökare under året, ca 12600. De som har gått in direkt till elektroniska obsboken är inte inräknade i detta antal.

Redaktionen har bestått av Annika Waldemarsson (sammanställande), Hans Cronert (ansvarig utgivare), Niklas Jeppsson, Per Nettelblad och Lennart Ströby. Redaktionen har träffats inför varje utgivning och har också deltagit på fågelklubbens styrelsemöten med en eller flera representanter. Redaktionen har haft ett nära samarbete med IT-kommittén.

Tidskriftens innehåll har i stort sett speglat föreningens verksamhet under

året, där medlemmarna deltagit med sina bidrag. Vi har haft glädjen att kunna publicera inte mindre än femton exkursionsreferat. Några av dem beskrev utflyktsmål utanför klubbens verksamhetsområde, bl.a. "Örnexkursion i Fyledalen lördagen den 1 mars" av Ingrid Svensson i SPOVEN nr 2 och "Öland 10-12 oktober 2003" av Thomas Lindblad i SPOVEN nr 4. En fyllig reseberättelse "Okavangodeltat – paradiset på jorden?" av Anette Strand, fanns att läsa i SPOVEN nr 2.

Inventeringar som publicerats i SPOVEN nr 1 är "Örnräkning 4 januari 2003" av Åke Svensson, "Hamninventering 25 januari 2003" av Nils Waldemarsson och "Sjöfågelinventering 1 januari 2003" av Evert Valfridsson. I SPOVEN nr 2 kunde man läsa "Kortfattad rapport avseende begränsad inventering av häckfåglar i nordöstra Skånes skärgård under 2002" av Nils Waldemarsson. "Inventering av backsvala i Kristianstads och Bromölla kommuner 2003" av Göran Flyckt, fanns att läsa i SPOVEN nr 4. Meddelande nr.29 från Nedre Helgeåns Fågelstation "Törnskatestudier i nordöstra Skåne 2000-2002" av Niklas Jeppsson, publicerades i SPOVEN nr 1.

SPOVEN har presenterat ett antal artiklar av olika slag. I SPOVEN nr 2 kunde man läsa om "Vramsåns fåglar – en undersökning 2002" av Niklas Jeppsson. I samma nummer skrev han också om "Färgmärkta fåglar". I SPOVEN nr 4 publicerades "Svart stork i Blistorp" av Henrik Kylin. Patrik Olofsson skrev i samma nummer "Ålder och ursprung hos färgmärkta havsörnar i Kristianstadsbygden vintern 2002/2003". Tidskriften SPOVEN har

under många år kunnat presentera Erik Schönbecks ringmärkningsrapport "Från ringmärkningsåret". Det vill vi på redaktionen varmt tacka för! Erik gick bort under det gångna året och Greger Flyckt skrev "Till minne av Erik Schönbeck", som fanns att läsa i SPOVEN nr 4.

Tidskriften bytte sin fasta rubrik "Ordföranden talar ur skägget" i SPOVEN nr 2 till "Ordföranden sjunger ut". Detta med anledning av att Åke Svensson lämnade över ordförandeskapet till Nils Waldemarsson. Redaktionen vill tacka Henrik Ramstedt som har sammanställt "Aktuellt i fågelmarkerna". Medlemsförteckningen presenterades i SPOVEN nr 1. En rapport om "Fågelskådningens dag" fanns i SPOVEN nr 2. Årsrapporten "Fåglar i nordöstra Skåne 2002" publicerades som brukligt i SPOVEN nr 3. I varje nummer av SPOVEN presenterades klubbens kommande program. Förutom ovanstående har tidskriften också innehållit notiser, meddelanden, upprop, annonser mm.

Liksom tidigare år har SPOVEN utbytesprenumeration med ett antal andra föreningar/institutioner, nämligen:

- Dansk Ornitologisk Förening, Nordjylland
- Östergötlands läns Ornitologiska Förening
- Göingebygdens Biologiska Förening
- Göteborgs Ornitologiska Förening
- Kullabygdens Ornitologiska Förening
- Marks Ornitologiska Förening
- Närkes Ornitologiska Förening
- Norsk Ornitologisk Forening
- Rosenlunds Ornitologiska Klubb i Jönköping
- Tåkerns fältstation
- Varbergs Ornitologiska Förening
- Västblekinges Ornitologiska Förening
- Växjö Fågelklubb
- Värmlands Ornitologiska Förening
- Fåglar i Norrköpingstrakten

Styrelsen i Nordöstra Skånes Fågelklubb / Thomas Lindblad
Nedre Helgeåns Fågelstation (NHF) / Greger Flyckt
SPOVEN-redaktionen / Annika Waldemarsson